

Контрольна функція передбачає відстеження перебігу економічних процесів і дотримання суб'єктами економічних відносин господарської дисципліни з метою виявлення її правопорушників.

Соціальна функція санації особливо актуальна при санації містоутворюючих підприємств, які визначають соціально значущі напрями розвитку місцевого управління та регіону. Соціальна функція на макрорівні покликана протистояти безробіттю через оздоровлення підприємств і, відповідно, збереження робочих місць. На мікрорівні оздоровлення підприємства буде сприяти збереженню певного рівня соціальної безпеки для кожного окремого працівника, забезпечуючи його робочим місцем та заробітною платнею [1].

Санація на макрорівні спрямована на збереження та забезпечення господарського розвитку економічно перспективних суб'єктів підприємницької діяльності, підвищення їх адаптивності до умов ринку, оздоровлення пріоритетних для країни галузей, функціонування яких забезпечить зростання ефективного розвитку економіки. Саме тому, на нашу думку, доцільно виділити таку функцію санації. Це підтверджено досвідом зарубіжних країн, які використовують санаційні процеси для нарощування економічного потенціалу держави [2].

Для повнішого розкриття змісту санації слід конкретизувати види заходів, які проводяться в межах фінансового оздоровлення суб'єктів господарювання.

Метою санації суб'єктів господарювання є усунення чи попередження загрози банкрутства, забезпечення найбільш ефективного використання потенціалу з метою адаптації підприємств до нових умов господарювання та створення передумов для відновлення конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі.

Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» трактує досудову санацію як систему заходів щодо відновлення платоспроможності боржника, здійснюваних власником боржника (органом, уповноваженим управляти майном) чи інвестором, для запобігання банкрутству шляхом реорганізаційних, організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних, правових заходів у межах чинного законодавства до початку порушення справи про банкрутство [3].

Санація в межах судового провадження у справі про банкрутство розглядається як система заходів, передбачених процедурою провадження, для запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського стану боржника, а також на задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційної й виробничої структури боржника.

Санація вважається успішною, якщо з допомогою зовнішніх та внутрішніх фінансових джерел, проведення організаційних та виробничо-технічних удосконалень підприємство виходить з кризи (нормалізує виробничу діяльність та уникає оголошення банкрутства) і забезпечує свою прибутковість та конкурентоспроможність у довгостроковому періоді.

Список використаних джерел: 1. Ларіонова К. Л. Механізм управління санацією підприємств : монографія / К. Л. Ларіонова, Т. В. Донченко. – Хмельницький : ФОП Мельник А. А., 2016. – 245 с. 2. Білоконь Т. М. Санація підприємств: організаційно-економічний механізм : монографія / Т. М. Білоконь, Л. М. Несен. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 152 с. 3. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом [Електронний ресурс] : Закон України від 14.05.1992 № 2343-ХІІ. – Режим доступу до документу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.

УДК 657

Н. В. Бондарчук, д-р наук з держ. упр., професор, професор кафедри обліку, аудиту та УФЕБ, Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

РОЗВИТОК МЕХАНІЗМУ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: механізм, облікове забезпечення, економічна безпека підприємства.

Своєчасність надходження якісної інформації відіграє важливу роль у діяльності підприємства. Підвищення вимог до інформаційної складової зумовлює розвиток економічної безпеки підприємства. Тобто ядром інформаційного забезпечення є обліково-аналітичне забезпечення [1].

Підприємству слід приділяти достатньо уваги формуванню та розвитку механізму обліково-аналітичного забезпечення. Це пов'язано з тим, що метою діяльності майже всіх підприємств є отримання прибутку та відповідно економічного зростання, виконання соціальних, екологічних функцій. Для виконання всіх функцій підприємству слід приділити достатньо уваги власній економічній безпеці. Економічна безпека підприємства формується на основі інформаційного блоку, поповнення якого відбувається за рахунок налагодженої роботи механізму обліково-аналітичного забезпечення.

Під економічною безпекою підприємства слід розуміти такий стан підприємства, за якого забезпечено його захищеність, уникнення можливих загроз, оптимальне використання наявних ресурсів та виявлення резерву можливостей. Оцінка реального стану підприємства ґрунтується на інформації складовій, яка формується на основі налагодженої роботи механізму обліково-аналітичного забезпечення. Отже, обліково-аналітичне забезпечення є інформаційною основою для моніторингу стану та рівня економічної безпеки підприємства.

Підвищення інформативності існуючого обліково-аналітичного забезпечення підприємства можливе шляхом розробки та впровадження механізму обліково-аналітичного забезпечення [2].

Механізм обліково-аналітичного забезпечення – це сукупність функцій управління, які забезпечують збір та обробку економічної і неекономічної інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень та здійснення контролю за їх виконанням з метою забезпечення ефективної діяльності підприємства.

Сутність механізму обліково-аналітичного забезпечення розкривається через функції, які він виконує. До них слід віднести:

- інформаційну функцію – збір необхідної інформації та її передача користувачам для прийняття управлінських рішень;
- функцію прогнозного планування – наявна інформація є базисом для складання прогнозів та бізнес-планів діяльності підприємства, а також сприяє проведенню ефективного маркетингу та менеджменту на підприємстві;
- аналітичну функцію, яка дозволяє виявити вплив окремих господарських операцій на формування прибутку, оцінити отримані результати господарюючого суб'єкта, виявити існуючі ризики;
- контрольну функцію, яка розглядається через призму моніторингу за виконанням прийнятих управлінських рішень; за ефективним використанням наявних ресурсів підприємства; законності діяльності господарюючого суб'єкта.

Складовими механізму обліково-аналітичного забезпечення є: система обліку, система аналізу, система контролю, система управління. Всі ці системи засновані на єдиній інформаційній базі, проводять обробку інформації, яка надходить на підприємство і пов'язана з його господарською діяльністю.

Основним змістом механізму обліково-аналітичного забезпечення є процес обробки інформації. Процес обробки інформації зображений на рисунку.

Інформація у вигляді управлінських рішень, які генерує обліково-аналітична система повинна задовольняти конкретні потреби споживачів, в залежності від рівня та характеру рішення, яке приймається та відповідати наступним вимогам: аналітичність, об'єктивність, своєчасність, єдність та релевантність.

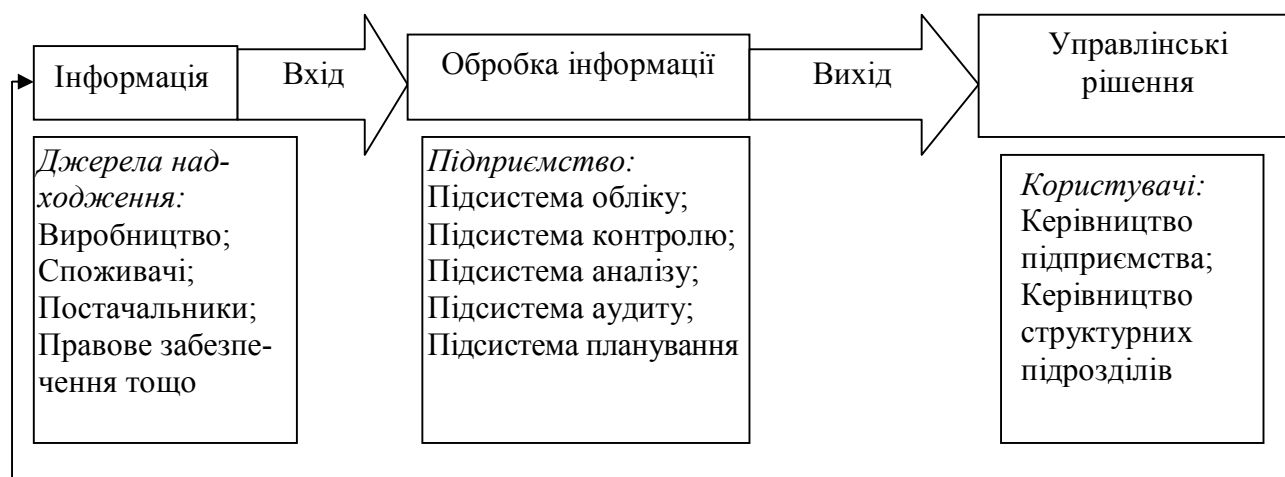

Рис. Процес обробки інформації в системі обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства

Отже, механізм обліково-аналітичного забезпечення є важливою складовою в управлінні підприємством та у формуванні економічної безпеки підприємства. Саме обліково-аналітичне забезпечення формує інформаційні потреби споживачів та є важливим фактором у системі мотивації співробітників.

Список використаних джерел: 1. Грінка Т. І. Сучасні проблеми обліково-аналітичного забезпечення в системі економічної безпеки підприємства / Т. І. Грінка // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. – 2013. – Вип. 23. – С. 414–418. 2. Штангрет А. М. Механізм формування обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою підприємства / А. М. Штангрет, М. М. Караїм // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 16. – С. 525–529.

УДК 338:657.3:65.01

О. О. Євсєєва, д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і аудиту
Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків, Україна

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПОБУДОВИ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: бухгалтерський облік, облікова політика, елементи облікової політики, інформація, інформаційна складова, економічна безпека.

Облікова політика в організації облікової діяльності підприємства, безперечно, посідає стрижневу позицію в побудові бухгалтерського обліку як цілісної системи та є джерелом інформаційного забезпечення у побудові ефективної системи економічної безпеки підприємства. Від грамотної та науково обґрунтованої облікової політики залежить виваженість та стабільність облікової діяльності загалом. Термін «облікова політика» та його визначення зафіксовані на законодавчому рівні в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] і чинних Національних Положеннях (Стандартах) бухгалтерського обліку [2] (далі - НП(С)БО) та Положеннях (Стандартах) бухгалтерського обліку [3] (далі - П(С)БО).

Змінність та рухливість законодавчої бази в питаннях методології облікових процедур та методів обліку спонукають додатково аналізувати та знаходити наукові обґрунтування та прикладні аспекти їх застосування в обліковій діяльності підприємства [4].

Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про рух активів, відносини покупцями, замовниками, постачальниками, працівниками, власниками, іншими дебіторами і кредиторами, про результати діяльності і в цілому про фінансовий стан підприємства. Для її досягнення здійснюється державне регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Таке регулювання повинно враховувати соціальну, економічну і правову спрямованість, що поєднує інтереси держави, суспільства і суб'єктів господарювання [4].